

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Väylästä palveluun

- uutta ajattelua liikennejärjestelmien suunnittelussa

Eeva Linkama 10.9.2013

Esityksen sisältö

- Miksi ajattelu- ja toimintatavat uudistuvat
- Millaiset nämä uudet ajattelu- ja toimintatavat ovat, mitä hyötyjä ne tuovat
- Miten uusi ajattelu näkyy strategisen tason suunnittelutyössä
- Miten uusi ajattelu vaikuttaa suunnitelmien sisältöön

Askelet kohti asiakaslähtöistä, tehostuvaa liikennepolitiikkaa

- 2007** *Liikenne 2030 "Suuret haasteet, uudet linjat"*
- *Edistykselliset linjaukset liikennejärjestelmän kokonaisuuden kehittämiseen, ilmastonmuutoksen hillintä keskeinen haaste*
- 2009** *Älyliikenteen strategia*
- *Älyliikenteen palvelujen läpimurto osaksi liikennepolitiikan keinovalikoimaa*
- 2010** *Liikennehallinnon virastouudistus*
- *Fokus siirtyy eri väylä- ja liikennemuodoista koko liikennejärjestelmään ja sen toimivuuteen*
- 2011** *Liikennerevoluutio*
- *Kohti uuden sukupolven yhdyskunta- ja liikennepolitiikkaa – uuden ajattelutavan periaatteet ja perustelut*
- 2011** *Hallitusohjelma*
- *Poikkihallinnollisuus, MALPE, tehokkaammat keinot, moninäkökulmaisemmat vaikutusarviointit*
- 2012** *Liikennepoliittinen selonteko*
- *Käynnistää liikennepolitiikan valmistelussa "rakenteellisen uudistuksen", jolle on eduskunnan hyväksyntä*

Millaista huomista varten liikennepolitiikkaa tehdään?

Uuden ajan liikennepolitiikka

Aktiivinen, osallistuva käyttäjä

Resurssien fiksu ja vastuullinen käyttö

Suomi palveluiden ja innovaatioiden edelläkävijänä

Laaja-alainen yhteistyö

Kokeilut

Tavoitteena

Käyttäjille tarpeisiin vastaavat liikenteen palvelut

Yrityksille mahdollisuuksia kannattavaan ja kehittyvään liiketoimintaan

Yhteiskunnalle hyvinvointia ja kilpailukykyä

Uuden ajan liikennepolitiikka on liikennehallinnon rakennemuutos

Mikä on rakennemuutos?

Eduskunta puhui keskiviikkona liikennepoliittisesta uudistusohjelmasta. HS kysyi edustajilta, mitä he ymmärtävät sanalla "rakennemuutos".

Jari Lindström

Perussuomalaiset

Rakennemuutos tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että jos joitakin asioita on tehty tällä tavalla, niin jatkossa ne tehdään jollakin toisella tavalla.

Marjo Matikainen

Kokoomus

Rakennemuutos on sitä, että tehdään konkreettisia fyysisiä toimia ja tehdään asiat kokonaan toisella tavalla.

Mikko Alatalo

Keskusta

Rakennemuutos tarkoittaa toimintojen tehostamista ja kustannusten vähentämistä. Onnistuu-ko se rakenteita uudistamalla, se on toinen asia.

Tuula Peltonen

Sdp

Sitä, että on pakko mennä erilaisten järjestelmien rakenteisiin, erityisesti sosiaalipuolella. Näitä järjestelmiä pitää pystyä katsomaan, että ne ovat tehokkaita ja tuottavia.

Sauli Ahvenjärvi

Kristillisdemokraatit

Tehdään yhteiskunnassa rakenteellisia muutoksia, joilla järkevöitetään julkisten palveluiden tuotantoa niin, että rahat riittävät niihin palveluihin jatkossakin.

Helsingin sanomat 5.9.2013

Uuden ajan liikennepolitiikkaa

- Kokonaisratkaisuja matkojen ja kuljetusten palvelutason ongelmiin - monipuolinen keinovalikoima, innovatiiviset ratkaisut, palvelumuotoilu
- Liikenne- ja viestintäinfrastruktuuri ovat palvelujen sekä yritysten kehittyvän liiketoiminnan alusta
- Liikennepolitiikka on osa yhteiskuntapolitiikkaa, eri toimijoiden puhallettava yhteiseen hiileen
- PPPP (Public Private People Partnership) korostuu
- Hallinnolla on mahdollistajan rooli
- Kestävät tavoitteet, ketterät toimet
- Liikennepolitiikan tuloksellisuus tehostuu: saadaan aikaan "parempaa vähemmällä"
- Vastuullisuus ja riskien hallinta korostuvat
- Kokeiluista vauhtia uudistumiseen

Kaikki hyötyvät

Kansalaiset

- käyttäjälähtöinen liikennepolitiikka
- arkipäivää helpottavat monipuoliset palvelukokonaisuudet
- yhteentoimiva kokonaisjärjestelmä
- tiedon varaan rakentuvat uudet palvelut

Yritykset

- palveleva liikennejärjestelmä liiketoiminnan tukena
- tiedon varaan rakentuvat uudet palvelumarkkinat
- liikenne- ja infra-alan yritysten kehittyvät liiketoimintamahdollisuudet osana laajempia palvelukokonaisuuksia

Julkinen sektori (julkinen talous)

- resurssien tehokas ja fiksu käyttö
- infrastruktuurin ylläpidon ja kehittämisen tehostamispotentiaali globaalisti biljoona euroa vuodessa! *

* [McKinsey 2013: How to save \\$1 trillion a year](#)

Yhteiskunta, ympäristö

- MALPE – kestävä ja tehokas maankäytön, toimintojen ja liikenteen kokonaisuus
- liikennepolitiikalla luodaan kilpailukykyä Suomelle ja elinvoimaa alueille
- tehokkaimmat keinot liikenteen ympäristöhaittojen minimoimiseksi
- kasvua ympäristöteknologiasta

Uusi aika, uudet ajatukset

Kun maailma muuttuu, meidänkin on uudistuttava

Entinen	Uusi
Tuotelähtöinen	Asiakaslähtöinen, infrastruktuuri on palvelujen, liiketoiminnan ja kasvun alusta
Erilliset liikenne- ja väylämuodot	Asiakkaiden matka- ja kuljetusketjut
"Siilokohtainen" osaoptimointi	Eri toimijat yhdessä kokonaisuuden hyväksi
Henkilöautoilun määräävä asema	Kaikki liikenne- ja kulkumuodot tasapuolisesti
Väyläpainotus, investointivetoisuus	Monipuoliset keinot, lopputuotteena palvelu
Liikenteen jatkuva kasvu	Liikenteen kysynnän ohjaus
Tuotteiden ja palvelujen hankinta	Palvelutason hankinta
"Virkamies tietää parhaiten"	Markkinoiden osaamisen ja innovaatioiden tehokas hyödyntäminen, hallinto mahdollistajana
Top-down suunnittelu	Loppukäyttäjä mukaan suunnitteluun, toteutukseen, kehittämiseen
Omistaminen	Vuokraus, lainaus, leasing
Staattinen	Dynaaminen, ketteryys, kokeilut

Käyttäjälähtöisen liikennejärjestelmän suunnittelu on jatkuva prosessi

Käyttäjien ja yhteiskunnan tarpeet ja tavoitteet

Millaista palvelun tasoa ihmiset ja yritykset tarvitsevat
Millaisia tavoitteita yhteiskunnalla on?

Liikennejärjestelmän tilan seuranta

Miten nykytilanne vastaa tarpeita ja tavoitteita?

Liikennepolitiikan Valmistelun prosessi

Ennakointi

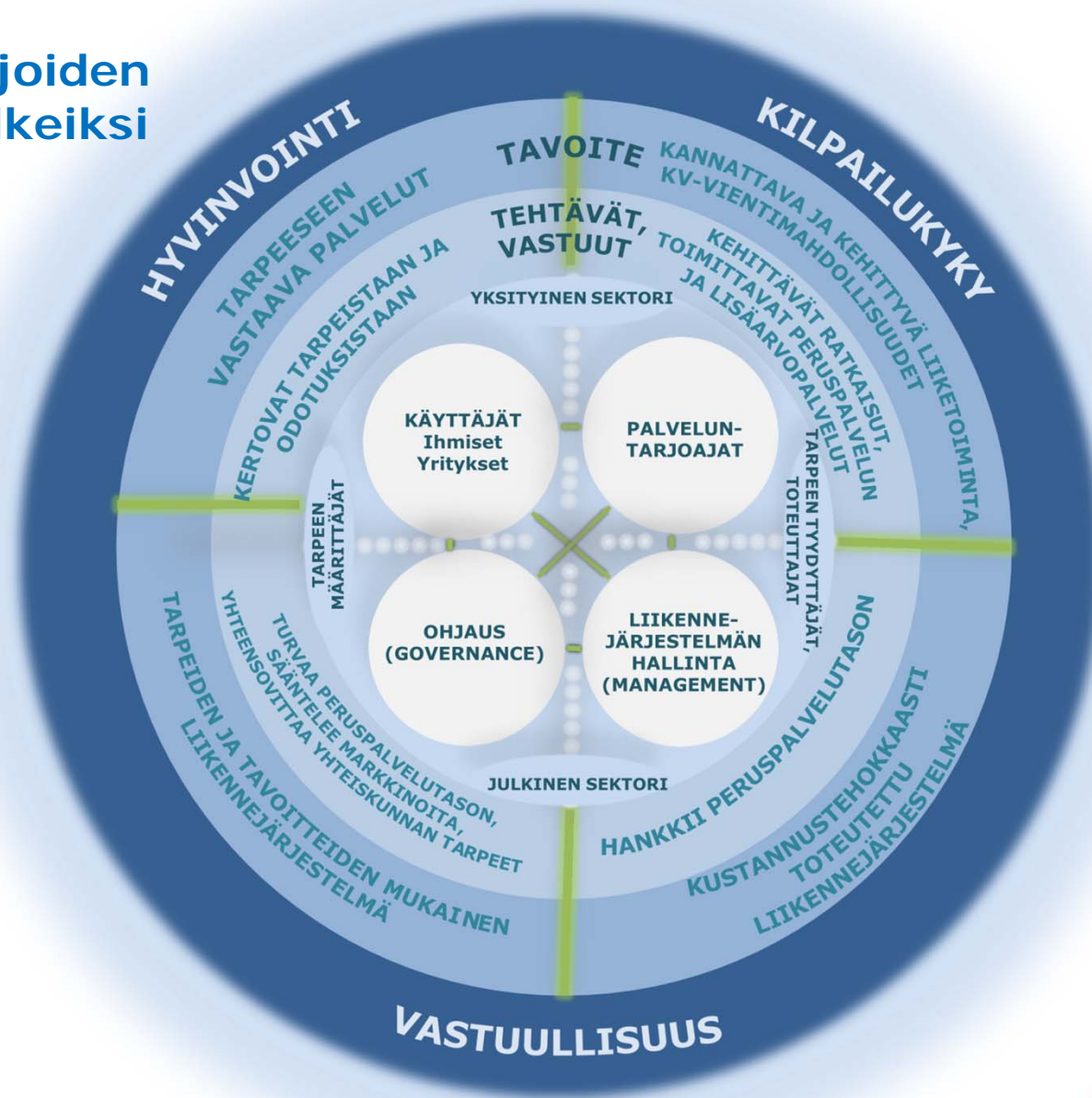
Mitä tulevaisuus tuo tullessaan

Tarpeita ja tavoitteita parhaiten toteuttavat ratkaisut ja ohjelmat

Liikennejärjestelmäsuunnitelma uudistuu

- Ratkaisuja ongelmiin ja haasteisiin – tavoitteena ”riittävän hyvä” palvelutaso
- MALPE – eri sektorit ja toimijat kattavaa yhteistyötä
- Laajoja, elinkaaritehokkaita kokonaisratkaisuja
- Monipuolinen keinovalikoima, innovatiiviset ratkaisut
- Ratkaisuissa verkottuminen yli toimialojen (infra, palvelut, ICT)
- Asiakaslähtöisyyttä, jatkuvaa dialogia loppukäyttäjien kanssa
- Laajaa näkemystä yhteiskunnallisista tavoitteista ja vaikutuksista
- Priorisointia – kohdennus, mitoitus, ajoitus
- Tarpeisiin ja tavoitteisiin nähden optimaalinen toimintojen kokonaisuus
- **Uskoa tulevaisuuteen, halua kehittyä ja kehittää**

Eri toimijoiden roolit selkeiksi

Epäilijöitä riittää – on aina riittänyt.

- *Preussin keisari Wilhelm totesi rautateistä vuonna 1864: "Kukaan ei maksa päästäkseen Berliinistä Potsdamiin tunnissa, kun sinne voi ihan hyvin ratsastaa vuorokaudessa ilmaiseksi."*
- *"Heavier-than-air flying machines are impossible." — Lord Kelvin, British mathematician and physicist, president of the British Royal Society, 1895.*
- *"There is no reason anyone would want a computer in their home"- Ken Olsen, Digital equipment Corp 1977*
- *"You ought to go back to driving a truck"- Concert manager firing Elvis Presley in 1954*